

Nr 188.

Af herr **Erikson** i Öfra Odensvi **m. fl.**, om afslag å *Kungl. Maj:ts* i propositionen nr 2 upptagna förslag till ändrad lydelse af vissa §§ i värnpliktslagen den 14 juni 1901 m. m.

De stora offer af penningar och arbetskraft, som år efter år kräfvast för underhåll och utveckling af landets försvarsväsende, väcka i stora kretsar bland vårt folk allvarliga bekymmer, detta så mycket mer som ofta nog inträffar, att anslagna medel för sagda ändamål användas utan iakttagande af den försiktighet och omtanke, som måste vara ett villkor för att försvarsväsendet skall kunna vinna förtroende hos de djupa lagren bland folket.

Om det är nödvändigt att under fredens dagar rusta sig för kriget, bör man dock icke i onödan allt för mycket slösa med penningar och arbetskraft för krigiska ändamål och draga såväl det ena som det andra från de mera välsignelsebringande fredliga värf, hvaraf folkets lycka och välstånd äro beroende.

Under beaktande af nödvändigheten att landets utgifter för försvarsändamål icke måtte öfverskrida de gränser, dit de redan nått, beslöt Kungl. Maj:t att tillsätta en kommitté, hvilken fick sig förelagd, dels att undersöka landets förmåga att bära de utgifter, som årligen kräfvast för försvarsändamål, och dels att utröna på hvad sätt försvarsväsendet inom ramen af nuvarande kostnader bör ordnas för att icke blifva onödigt betungande men dock effektivt. Denna kommitté, hvilken inom sig icke kunde komma till samförstånd, är numera upplöst, utan att hafva kommit till enigt resultat eller lämnat

tillfredsställande svar på de spörsmål, den hade sig förelagda att utreda.

Under sådana omständigheter borde försiktigheten bjuda att, till dess en mera tillfredsställande utredning uti ifrågavarande frågor kan åstadkommas, icke uti någon form öka de förpliktelser, som redan åligga de värnpliktige. Kungl. Maj:t har emellertid uti proposition nr 2 till innevarande Riksdag hemställt, att Riksdagen måtte besluta sådan ändring af § 1 och § 3 uti värnpliktslagen den 14 juni 1901, att värnpliktstiden skulle utsträckas med sammanlagdt fyra år, hvaraf tre år i beväringen och ett år i landstormen.

Svenska folket har under gångna tider visat stor offervillighet, då det gällt att skydda landet och dess själfständighet, därom bära historiens blad ojäfviga vittnesbörd, och det är att hoppas, att samma fosterländska anda finnes kvar, om landet och dess själfständighet ännu någon gång skulle hotas. Men om Sveriges folk, som man hoppas, ännu besjålas af samma fosterländska anda som fordom, följer icke därmed att de äro villiga att utan betänkande hängifva sig åt en allt uppslukande militarism, och ej heller att vår värnpliktiga ungdom är villig att mer än nödigt under sin bästa ålder år efter år förspilla en dyrbar tid med militäröfningar, ofta nog med förlust af för sin framtida existens tjänlig anställning, lika litet som landtbrukaren och andra näringsidkare kunna utan stor olägenhet afvara de arbetare, som sysselsättas med militäröfningar i allt större och större utsträckning.

Då dessa olägenheter högst väsentligt ökats sedan den af 1901 års riksdag beslutade härordning från och med 1908 i sin helhet trädt i kraft, och dessförinnan icke försports någon vidare anmärkning mot de värnpliktiges fältduglighet med den kortare öfningstid, de förut fått genomgå, torde det kunna ifrågasättas, huruvida öfningstiden för de värnpliktige skulle kunna rätt afsevärdt minskas. Om öfningarne bedrifvas på förståndigt sätt, skall det sannolikt visa sig möjligt att bibringa de värnpliktige de färdigheter och kunskaper, som äro nödiga, utan att så lång tid, som nu är föreskrifven, behöfver tagas i anspråk. Det är ej heller otroligt, att i händelse öfningstiden förkortas, de värnpliktige då mera villigt och med gladare mod skulle fullgöra sin värnplikt, och det dofva knot, som nu förnimmes bland en del värnpliktige, måhända upphöra, och värnpliktshären sålunda blifva mera skickad att värna landet i farans stund.

Med stöd af det anförda tillåta vi oss hemställa,

att Riksdagen måtte afslå Kungl. Maj:ts proposition nr 2 och besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida och i hvad mån den i värnpliktslagen den 14 juni 1901 föreskrifna öfningstid för de värnpliktige må kunna förkortas samt möjligen så anordnas, att värnpliktsöfningen kan få fullgöras under första och andra värnpliktsåret, samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 27 januari 1911.

<i>O. G. Erikson.</i>	<i>J. P. Igel.</i>	<i>Johan Olofsson.</i>
<i>Janne Tynell.</i>	<i>Ing. Bergman.</i>	<i>Carl L. Olausson.</i>
<i>Adolf Janson.</i>	<i>Herm. Carlson.</i>	<i>Per N:son Bosson.</i>
<i>Aug. Larsson.</i>	<i>Nils Larsson.</i>	<i>Aug. Ifvarsson.</i>
<i>Alfr. Lundgren.</i>	<i>Linus Lundström.</i>	<i>Carl Jansson.</i>
<i>Olof Jonsson.</i>	<i>Johan Jönsson.</i>	<i>Sixten Mogren.</i>
<i>Robert Karlsson.</i>	<i>J. Lindgren.</i>	<i>J. E. Cervin.</i>
